

# MAROKKO. XIRINGUITO. PASTÍS

MAROKKO, LA DISCOTECA MÍTICA DE CALA MONTGÓ A L'ESCALA

Una infantesa i una adolescència entre el mar i les roques de la cala Montgó, a la discoteca Marokko, un espai inesperadament futurista i més que cap altra cosa, un lloc lliure.

**LOLITA BOSCH** > TEXT

**ARXIU MAROKKO** > FOTOS

**Q**uan jo era petita la meva mare ja feia aquests pastissos de xocolata tan bons que encara fa. Abans, però, jo pensava que no eren seus, sinó que era una recepta familiar heretada. I vaig trigar un temps a descobrir que no tenia raó. I això que tenia una pista essencial que no vaig veure: l'altre pastís, el familiar, tenia una crosta al damunt coberta de sucre amb pols. Era boníssim, com el que fa la meva mare. Però en recordo, sobretot, la textura i el color. I costava fer-ne el primer mos. Tot i que encara, si m'hi esforço, a vegades sóc capaç de recordar-ne també el gust.

Però això no passa gaire sovint. El gust no és un sentit que puguem conservar. No es fotografia ni s'escriu ni es dibuixa. És d'una vegada i prou. I el podem recordar alguns cops, però només si sabem fer com si no ho intentéssim, com si fos un acte espontani. Que tot i així no passa sovint.

Aquells anys, però, tenien gust de pollastre. Anàvem a la platja, agafàvem un pollastre a l'ast del *xiringuito* blau i

sèiem a l'ombra de la pineda del darrere del Marokko amb els peus descalços i el banyador moll. Mai no ens posàvem malalts. Sempre ens divertíem. Com si l'estiu fos un pati i nosaltres, alumnes aplicats que mereixien un descans i seien a l'ombra a menjar pollastre a l'ast amb el banyador moll. Amb prou feines esperàvem la mitja hora que cal per evitar el tall de digestió i ens llançàvem a l'aigua com si poguéssim conquerir-la.

Cala Montgó, cap als anys 80. A l'Empordà, al costat del poble on vaig créixer: Albons.

Quan jo era petita vam deixar la ciutat de Barcelona i vaig anar amb la meva família a viure a Albons. Quatre kilòmetres cap endins del mar.

A la vora hi teníem platges formidables: el Moll grec, l'Illa Mateua, el

**Era el principi dels 80 i als llocs públics hi vivíem les persones amb educació tradicional i les persones que estàvem sent educades per trencar la tradició**



Cargol... Però jo anava gairebé sempre a la cala Montgó, on durant un estiu la meva mare va tenir un *xiringuito* de color blau on venia, entre altres coses, pastissos.

Ben bé al darrere d'una discoteca mítica que es deia Marokko.

I al matí la meva mare venia pastissos i pollastres a l'ast els diumenges, i a la nit cerveses i sangries per a alguns turistes despistats que entraven sense saber on eren i alguns àpats que amb el temps ha perfeccionat fins a convertir-se en la cuinera extraordinària que és avui.

Però jo d'aquell temps no en recordo el gust.



>> Interior de la discoteca Marokko als anys 70 del segle passat.

A vegades em ve al cap el pastís de xocolata del qual jo pensava que la meva mare havia heretat la recepta. Tot i que el que ella feia era molt més tou, més suau, més flexible.

Recordo tots dos pastissos i, a vegades, recordo també i amb precisió la flaire dels pollastres a l'ast.

Però del *xiringuito* del Marokko en recordo, més que res, l'ombra, la brisa, els meus peus descalços que no tocaven a terra, la pineda, el camí de sorra que rodejava el seu pati del darrere en forma de triangle, la pinassa que cobria el pati i envoltava el nostre *xiringuito* blau com si fos una catifa, les nostres passes creuant la discoteca per arribar a la platja. Com si cada cop la descobríssim de nou.

Com un conte.

La meva mare hi anava a primera hora del matí i nosaltres, els meus germans, els meus amics i jo, ens llevàvem amb la mandra de l'estiu, agafàvem les bicicletes, fèiem fins a cala Montgó i ens hi passàvem tot el dia.

Mentre hi havia claror, tot era comprensible: veníem pollastres a l'ast, ens llançàvem a l'aigua com si volguéssim conquerir-la i esperàvem amb ànsia que passés la mitja hora que ens calia per fer la digestió. La platja era plena de

gom a gom, i tot i així podies diferenciar les persones que hi havia. Era el principi dels 80 i als llocs públics hi vivíem les persones amb educació tradicional i les persones que estàvem sent educades per trencar la tradició. Anar més enllà. Reinventar-la. Fer-ne una de nova a la nostra mida.

I aquest era el meu cas. El nostre.

Jo vivia en una família lliure i inclusiva i amiga dels seus amics i alegre i sorollosa i inesperada i divertida. Jo vivia amb la meva mare, però també amb els seus amics, que eren els meus, els nostres. Jo creixia enmig d'un grup de gent amb curiositat, amb passió per l'art i pels viatges, amb ganes, desesperades, de trencar-ho tot. I quan queia la nit, aquell

**Jo creixia enmig d'un grup de gent amb curiositat, amb passió per l'art i pels viatges, amb ganes, desesperades, de trencar-ho tot**



territori de pinassa que de dia semblava un conte es convertia en un espai gairebé futurista on tot era possible, res no es prohibia i en qualsevol moment qualsevol cosa podia tornar a començar.

Recordo una vegada que al davant del Marokko em vaig amagar sota una barca de fusta perquè no em portessin a cosir un trauc que m'havia fet a les roques.

Recordo una vegada que una dona despullada va començar a córrer entre els turistes i les famílies tradicionals cridant: «Som lliures, som lliures!».

Recordo seure a les taules de fusta del darrere de Marokko amb els peus penjant d'un banc de fusta.

Recordo parlar amb els amics de la meva mare com si la diferència d'edat no fos important.

Recordo créixer.



>> En els anys vuitanta, Marokko era un espai inesperadament futurista. Es deia que era una boïte i no una discoteca.

Recordo voler ser com ells.

I recordo, finalment, haver tornat a Marokko de gran.

Però abans, quan jo era petita la meva mare va tenir, durant un estiu, un *xiringuito* de color blau al pati del darrere de Marokko, una discoteca que aleshores es deia *boïte* i que era un espai inesperadament futurista.

El duia la Maria, la primera dona a fer negoci en aquell entorn rural on els turistes, les famílies tradicionals i nosaltres vam trobar una casa meravellosa que ens va ensenyar a sentir-nos part del nostre món. A ser capaços d'encaixar en un lloc que podíem fer a la nostra mida.

A la Maria li deien *Panxa* i al seu fill –que avui ens ha deixat les fotografies per il·lustrar aquest article– li deien *Pancho*, encara que es deia Paco. I era una dona amb empena, valenta i a prova de foc. Havia aconseguit que la seva germana Marina s'assegués a fer mitja a l'entrada d'aquella *boïte* enmig d'una cala i deixava entrar a tothom que pogués pagar les begudes (cabells llargs, pantalons de colors, agulles, riures, música estrambòtica, barrets amb plomes, gàbies mentals absolutament esparracades).

Era una dona sense prejudicis. O una dona amb una inèrcia comercial inconcebible en un món com aquell. I no s'estava de res: deixava la seva germana Marina fent mitja a la porta mentre cobrava l'entrada i vigilava, asseguda al fons de la *boïte*, els moviments de tots els que hi anàvem: la meva mare i

els seus amics, però també desconeguts amb pintes que avui ens farien pensar en la Janis Joplin. I nosaltres: els nens.

Perquè el Marokko era, més que cap altra cosa, un lloc lliure.

Llavors vaig fer-me gran. O això és el que jo pensava.

I als 15 anys anava i venia amb una Vespino del mateix blau que el *xiringuito* que havíem tingut aquell estiu de feia temps.

Sembla una mentida, però és veritat: el blau del *xiringuito* i el de la meua Vespino eren el mateix. I jo pujava a la Vespino al meu poble d'Albons, carregava un o dos amics al darrere i anàvem a Marokko quan ja era tard.

Quan ja era fosc.

Tot seguia igual.

La Marina ens deixava passar sense cobrar-nos l'entrada. La Maria ens vigilava des del fons de la discoteca –que aleshores ja havia perdut el nom de *boïte*– i nosaltres, més que sentir-nos a dins d'un espai fosc, més que pensar que allò era la nit, ens sentíem a casa. Sabíem que la Maria i la seva família es farien càrrec de nosaltres si ens passa-

**Recordo una vegada que una dona despullada va començar a córrer entre els turistes i les famílies tradicionals cridant: «Som lliures, som lliures!»**

va res. Que no ens jutjarien, que no ens renyarien i que ens deixarien fer.

En una mena de pacte tàcit de confiança.

I recordo amics de la meua mare a qui encara em trobava aquelles nits.

Recordo una vegada que un amic meu va trencar el nas a un desconegut amb una ampolla.

Recordo dormir a la platja mentre es feia de dia, amb el Marokko al nostre darrere, com si fos un coixí.

Recordo el cel, fosquíssim, de quan no hi havia fanals i el llum de la meua Vespino era petit, estrictament legal.

Em recordo a mi. A casa. I aquell primer espai de llibertat, de vot de confiança insòlit entre gent tan diferent.

Recordo les persones que ens van fer la vida més fàcil.

Recordo la naturalitat amb què conviuen amb nosaltres.

Recordo que lluny que quedaven les tradicions i la hipocresia. Com si nosaltres, també nosaltres, haguéssim saltat enmig d'una platja plena de turistes i famílies tradicionals a cridar: «Som lliures! Som lliures!».

I recordo haver guanyat aquell combat.

Recordo el triomf.

Recordo el ring.

I recordo celebrar-ho des d'aleshores amb un únic pastís de xocolata. Fet per la meua mare.

**Lolita Bosch** és escriptora.